

בין גלל לגלל

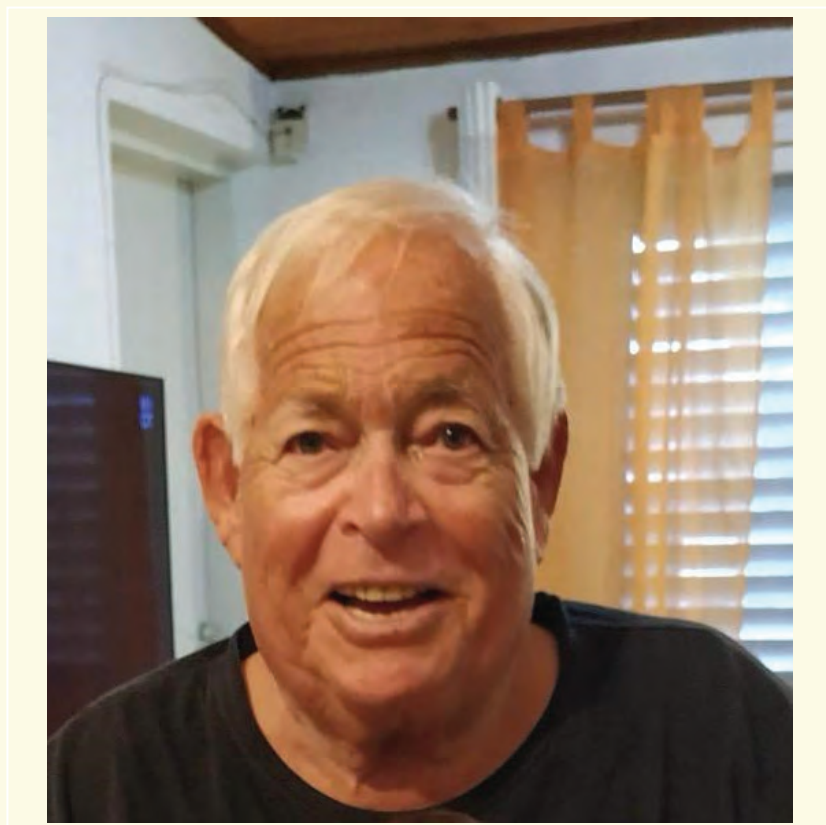

עלון שדות ים 1983 ה אדר ב תשפד, 15.03.2024

We Can Do It.

ליאור פלדמן בדמותה של ג'רלדין הוף דויל בכרזה "We Can Do It!"
אילום: ניב רוזנבלט פורים 2022, עמוד 11.

הנרי פרייד 1943-2024

הספד הקיבוץ להנרי פרייד ז"ל

איריס, אדם, רוני, דורון ובני משפחותיהם, הנכדים, מקורבים וחברי משפחה, חברים וחברות קיבוץ שדות ים, אנו נפרדים היום מהנרי פרייד, בן 81 במותו.

"מאיפה להתחיל" שאל הנרי כשהתבקש לספר על חייו. הנרי שנולד כאורי, מ"ילדי טהרן", שהגיע בגיל שבועיים לארץ, נדד בין פנימיות, חזר עם אימו לאירופה, עלה לארץ כבוגר לאחר מלחמת ששת הימים ונשאר בקיבוץ כשחבריו הסתלקו... הנרי נולד ב-31.1.1943 לאימו פאולינה כויישר (כשר) מלודז' ולאביו שהיה עו"ד וקצין בצבא הפולני, אב אותו מעולם לא ראה ומעולם לא הכיר.

במלחמת העולם השנייה עת פלשו הגרמנים לפולין, ברח חלק מהצבא הפולני לרוסיה מתוך תקווה ואמונה שהרוסים יעזרו. אביו הקצין בורח עם אימו לרוסיה אך הם לא מתקבלים שם כפי שציפו. החיילים הפולנים מובלים למחנות בסיביר שם מופ"דים הנשים והגברים. כשמצטרפת רוסיה למלחמה בגרמניה מבקש צ'רצ'יל מסטלין את עזרתו ומבקש שהחיילים הפולנים יצעדו דרך סיביר להודו, שם יחברו לצבא האנגלי. רק באוקיינוס ההודי, לאחר מסע ארוך ותלאות רבות, מתאחדים שוב אביו ואימו. הבריטים מסדרים להם מעבר למצרים משם ממשיך אביו באניית מלחמה לאיטליה, ושם- נהרג.

"אני נולדתי בספינת מלחמה בריטית בדרך לארץ ישראל" סיפר הנרי. "כשנולדתי קראו לי -אורי. האנגלים אמרו שאין שם כזה 'אורי', אז הם קראו לי 'הנרי'. מי שהכיר אותי- ידע שאני הנרי-אורי. אימא שלי הייתה קוראת לי אוריל'ה או הייני".

הנרי ואימו מגיעים לארץ, למחנה המעפילים בעתלית. הוא מתחנך במוסדות שונים עת אימו דואגת לפרנסה כאם יחידה. הוא מתחנך בפנימית "נעורים" ובהמשך עובר לתקופה להתגורר אצל יוחנן ומאירה ביין, קרובי משפחה בירושלים.

הנרי סיפר שהעיר ירושלים הייתה נצורה וניתן היה להיכנס ולצאת רק בשיירות משורינות. אימו שהכירה את מפקד השיירה, ביקשה שיביא את הנרי שלה לביקור מירושלים הנצורה לקפה רובל בתל אביב וכך מצא עצמו הנרי הקטן נוסע במשוריין מוקף בחיילים.

אימו נישאת מחדש לליאופולד שפיצר, בחור אוסטרי, ובגיל אחת עשרה מוצא עצמו הנרי מפליג לבדו מחיפה לטריאסט, שם חיכו לו אימו ובעלה החדש. הנרי זכר שהיה קר ושזו הפעם הראשונה בה ראה שלג. הנרי גדל בווינה, שם מתחבר עם קבוצת ילדים יהודים עימם שמר על קשר לאורך השנים.

לאחר מלחמת ששת הימים מחליטים הנרי וחבריו להגיע ארצה למספר חודשים " להורי השארתי פתק במטבח. זה היה הצ'אנס שלי לצאת מוינה" סיפר. הם נוחתים בארץ ולנים אצל דודיו. למחרת מבקשים להגיע לקיבוץ ונשלחים לשדות ים. "לא ידענו איפה זה שדות ים. התחלנו ללכת על הכביש הישן והגענו לקיבוץ אחר, שלא היה בו מקום. נתנו לנו לאכול צהריים ושלחו אותנו באוטובוס לחדרה, שם התברר שלא יהיה אוטובוס נוסף. נהג משאית ראה אותנו ואסף אותנו לשדות ים. ברגע שהגענו לקיבוץ אמרו לנו- איזה יופי שבאתם, יש משלוח עופות". בעוד שחבריו בורחים חזרה לתל אביב, נשאר הנרי כמתנדב בקיבוץ.

כאן הכיר את ענת, שהייתה אז בת 17

הנרי היה בין הראשונים שהיה לו פטיפון בקיבוץ ואל חדרו בבטונדות היו מגיעים חברים להאזין לתקליטים - סימון וגורפינקל, לואי ארמסטרונג, אלה פיצ'ג'רלד ואחרים.

בקיבוץ עבד הנרי בבנות ושנים רבות עבד כלולן בחמלול. בהמשך עבד שנים רבות במכבסה. רבים מחברי הקיבוץ זוכרים את הנרי בעת שהיה שומר בשער הקיבוץ בשעות היום ובלילה.

למרות שהגיע לארץ לאחר גיל צבא התגייס הנרי והיה ביחידת נ"מ. בשירות המילואים

שירת ביחידת קישור לאו"ם, בגלל עברו האוסטרי.

הנרי וענת נישאו בשנת 1974 ונולדו להם ארבעה ילדים - איריס, אדם, רוני, ודורון, וחמישה נכדים- עומר, תמר, איתי, גילי ויער. הנרי אהב את הנכדים ושמח בביקוריהם אותו.

הוא היה יושב בבקרים יפים על מרפסת ביתו, מאזין לרדיו ושמח בילדים שנופפו לו לשלום בדרכם לבית הספר. הוא אהב היסטוריה וכל מה שקשור למלחמת העולם השנייה. אהב כדורגל ואהד את מכבי תל אביב ואת ליברפול והדביק באהבתו זו גם את אדם ודורון.

בשנים האחרונות התנייד הנרי בכיסא גלגלים אך שמר על עצמאותו. ביולי האחרון עבר לבית נעם, מצבו הבריאותי התדרדר והדיבור נהיה קשה.

הנרי נפטר ביום חמישי 15/2/24 ז' באדר א' התשפ"ד, בן 81 במותו. יהי זכרו שמור עימנו לעד.

הספידה: מירב ראון

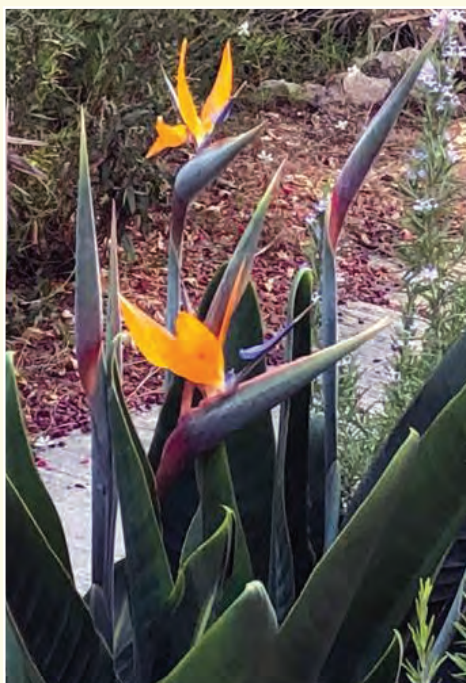
אבא

אני זוכר שהיינו יושבים בבית, מקשיבים לתקליט של סיימון וגרפונקל או לשירים ושערים ברשת ב' או רואים איזה סרט תעודה על מאורע היסטורי, הייתי שואל אותך שאלות בשקיקה על היסטוריה והיית עונה לי בשמחה, כי היסטוריה הייתה אהבה גדולה שלך.

בזכותך גיליתי את הקבוצה שהפכה להיות אהבה ואובססיה בשבילי - ליברפול. עברנו הרבה אתגרים במהלך השנים אבל תמיד ידענו לשים את הכל בצד ולראות איזה משחק של ליברפול ביחד. ועכשיו צריך להיפרד ולהגיד שלום ועדיין לא ברור איך עושים את זה. אז נוח על משכבך בשלום, ואנחנו נתגעגע.

אדם

עורכת: רחלי בובר | תגובות 052-8795235 | rachel.bober1@gmail.com

מזכירות שדות-ים